

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. 2

Ветерани:
Часовният Косьо

18 юли 2014 г. • година IV • брой 84

Акценти

ЕДНА СИЛНА ВОЕННА ИНДУСТРИЯ И СИЛНА ДЪРЖАВА НОСЯТ МИР

До този извод стигнаха по време на проведените разговори Изпълнителният директор на търговското дружество „Арсенал 2000“ АД Христо Ибушев и първият дипломат

на Република Израел Шаул Камиса Раз. Посланикът на Израел посети „Арсенал“ по своя инициатива. По-късно разговоря и с кмета на града Галина Стоянова.

В оръжейницата посланик Раз бе силно впечатлен, както от мащабите на фирмата, така и от широката гама на продукцията, иновативните технологии и гражданско производство.

На тази първа наша официална съвместна среща бяха приятно изненадан, че посланик Раз е запознат с продукцията на „Арсенал“, заяви за „Трибуна Арсенал“ Христо Ибушев, домакин на срещата във фирмата.

Продължава на стр. 3

ВЪВЕЖДАТ ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В последните седмици от предсрочно приключващия мандат на 42-то Народно събрание депутатите решиха, че професионално образование може да се осъществява и по пътя на обучение чрез работа.

Това стана с приемане на второ четене на текстове от промени в Закона за професионалното образование и обучение.

Обучението чрез работа или, както е известно на Запад - дуално обучение, е форма на партньорство между професионално училище, професионална гимназия, професионален колеж или център за професионално обучение и един или няколко работодатели, която включва практическо обучение в реална работна среда и обучение в професионално училище, професионална гимназия, професионален колеж или център за професионално обучение.

В професионалните училища и професионалните училища обучението чрез работа се организира в XI и XII клас за ученици, които са на върхуши 16 години, са записали депутатите в притежите промени. Професионални знания, умения и компетентности могат да се

придобият и чрез неформално обучение и самостоително учене. Въвежда се кредитната система в професионалното образование.

Кредити могат да се натрупват с цел придобиване на професионална квалификация по професия или да се прехвърлят за придобиване на професионална квалификация по друга професия от същото професионално направление, пише още в притежите текстове.

Как точно ще става присъждането на тези кредити и техния трансфер, ще решава министърът на образованието, като за целта ще се подгответ и специални наредби.

Сред записаните промени на второ четене в Закона за професионалното образование и обучение депутатите приеха и текст за защитените от държавата професии на областно ниво - нещо, за което бизнесът по места настоява от години. Списъкът със защитените от държавата професии, както и критериите за определянето им, ще се приемат с акт на Министерския съвет. Списъкът ще се актуализира ежегодно до края на месец октомври на съответната година.

Продължава на стр. 3

ОЩЕ ВРЕМЕ ЗА ПРОФИЛАКТИЧНИТЕ ПРЕГЛЕДИ ЗА РАК

До 21-ви октомври се удължава срокът за безплатните профилактични прегледи за откриване на рак на маточната шийка и млечната жлеза при жените и колоректален карцином при мъжете. Прегледите са по спечелен проект „Спир и се прегледай“ на ОП „Развитие на човешките ресурси“.

Проектът е с продължителност 55 месеца. Целта му е подобряване на трудоспособността и оптимизиране на здравните и социални разходи чрез ранна превенция на раковите заболявания и скъпоструващото им лечение. Именно тези 3 вида злокачествен рак в последните години са с тревожен ръст и сред българите и то в трудоспособна възраст.

Желаещите граждани да се възползват от тази скрининг- програма могат да се обръщат за подробности и насочване към личните си лекари. 9 хиляди са разпределените от началото на годината до момента покани за явяване на такъв вид преглед към гражданините от областта, до момента интересът към тях е минимален. Едва 680 са тези, които са се възползвали. В същото време средно годишно в България се откриват 3 хиляди нови случая на болни от рак на гърдата.

Като 16,4% е смъртността от това заболяване за всички новооткрити случаи, по данни от миналата година. При ранно откриване, вследствие на превенция, е възможно 100% лечението на това иначе категорично заболяване, категорични са лекарите- мамолози от района.

„Трибуна Арсенал“

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. 5 Арсеналска гордост:

Историкът Пенчо Пенчев

на стр. 6 - 7 Среци:

Наталия Кобилкина:
Любовта е щастие и светлина

Деца играят вън!

Обновената пързалка в двора ДГ „Буратино“ в „Арсенал“ - поредна придобивка от съвместното партньорство на колектив на забавачницата и ръководството на фирмата.

Още по темата на стр. 4

ЗАРАБОТИ ЦЕНТЪР ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

В Казанлък заработи център за кариерно развитие. Той е част от проекта „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването й“, изпълняван по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Целта на проекта е превенция и ограничаване на проявите на сивата икономика в тази област чрез различни форми на въздействие върху пазара на труда.

Центрът в Казанлък е позициониран на територията на казанлъшки офис на БТПП - Българска търговско-промишлена палата, и се намира в ДК „Арсенал“, северен вход, партерен етаж. Той ще предлага възможност за кариерно ориентиране и израстване, както и за професионална реализация на заетите лица. Към него вече работи и специален кариерен консултант в лицето на Павлина Чорбаджиева.

Сред ангажиментите на кариерния консултант е ежедневно да проучва наличните свободни позиции, обявени от фирмите, като следи не само обявите и публикациите във фирмите съветове, но и директно се свързва със самите работодатели и проучва кариерни възможности, предлагани от съответния работодател. Желаещите да сменят работата си могат да търсят за помощ и съдействие кариерния консултант, който пък от своя страна консулира заетите лица, които търсят възможности за кариерно израстване, като ги ориентира на наличните свободни позиции, съдейства им при подготовката на CV, мотивационно писмо, поведение при интервю, дрескод и др.

Продължава на стр. 4

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Ращкова, Първома Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД.

АРСЕНАЛСКИ ЧАСОВНИКАР МЕРИ ВРЕМЕТО В ДОБРО

Сигурно, защото ляга и става със самочувствието на човек, който може да спира и пуска стрелките на часовниците, вече 27 години пенсионер, Коста Кирев не се предава на времето – усмивката му е по младежки ведра, смехът – звучен и почти непрекъснат, погледът – игрив. Един от кадрите на казанлъшкия механотехникум от времето, когато той е всепризнатата школа за средни техники, бившият конструктор постъпил с конкурс в Конструктивно-технологичния отдел на Завод 2, преминал през усвояването на десетки изделия – близо 40 от които само в Завод 3, където се пенсионира преди 27 години, Коста Кирев като че ли не си спомня за нито една кой знае каква трудност в арсеналската си работа. Защото всяка трудност той приемал като нещо нормално. Още в 130-и цех на Завод 2, в началото на 60-те години на минала век, конструкторът се научил да върши всичко. Така станал един от ония оръжейници, през чито ръце минава усвояването на 23-милиметровия патрон в Завод 2 и РПГ-то в Завод 3. На „ти“ е и конструкцията на ракетите против градушки, дело на „Арсенал“ – нищо, че днес борба с градушки на практика няма.

Човешките радости и болки, обаче, а не – конструкторски и технологични проблеми, са онова, което Костадин е запомнил най-ясно измежду криволиците на арсеналското си житие-битие. Спасяването на колежка от железните лапи на метална преса, предотвратяването на инцидент със здравето на десетки колежки, много от които – бремени, са онова, на което Костадин Кирев се радва, че се е случило. Помощта от човек за човека, заедното преживяване на нуждите от помощ и подкрепа за колега, радостите от десетките празненства по Нова година, 8-и март, екскурзиите в Германия, Полша, Унгария, трите пъти посещения в СССР... са нещо, което и сега топли спомените. „Сега е чудо!“, изумява се Бай Коста относно хаоса, злобата, залистта и алчността на днешния ден.

„Тогава хората бяха други!“

Това е безкомпромисната оценка на времето в думите на един човек, който най-добре знае как се мери движението на стрелките. Въсъщност, стрелки все по-малко има в новите часовници.... „Повечето хора идват за смяна на електронните батерии“, смее се Коста Кирев и показва купчина батерии, които днес измерват минутите за онези, които все още носят часовници на лявата ръка и се будят сутрин с будилник, а не с мелодиите на джи-ес-ема. Сред натрупаните наоколо миниърни колелца, извадени от стари часовници стъльца, метални обкови, подарените

му от клиенти стенни кутии с маҳала и луксозни съветски кристални поставки, пластмасови детски къщички с издавани механизми, поставки с птиченца, малки отверт-

грешни. Макар че Кирев знае: който не работи, самото не греши. А грешките са по-малко, когато текат отъждания с колеги и решението са общи. Особено, когато нещата са спешни,

ките механизми. После Костадин почнал да се справя и сам, възьши. Когато през 1998-ма случайно минал покрай затворената будка, от която навремето спускали бариера по улицата пред Пенсионерския клуб, Кирев спонтанно решил, че това е неговото място под слънцето. Веднага отишъл в общинските служби, които отговаряли за това имотче, уредил нещата, бил учудващо редовен с вносните за наема, които плащал винаги предвременно, спечелил доверието. И така – вече 16 години. Мястото пред клуба се оказало не просто удобно за набирането на клиентела и работен терен. Тъсната будка, в която зима има място дори за печица, не престава да спира всякакви хора – за сладка приказка, за „Добръ ден!“, за усмивки. Тук не престават да минават стари приятели, бивши арсеналски колеги, достолепни дами на възраст с още весели очи, шапки с периферии и червilo на устните. Костадин Кирев посреща всички със спокойна усмивка. Радостта от живота личи и от заделеното в павилиончето местенце за цвете в саксия. „Обичам цветята!“, казва майсторът. Обичта му прелива и към семейството – сина на брата – племенника, внучите. Времето с тях отмерва същинската му радост.

Дошъл от „селото на Станчилов“ – Шаново, завършил казанлъшката гимназия, после Костадин изкарал и т. нар. „Сменен техникум“ – обучение на средни техники на място, направо в „Арсенал“. Имало и такова

редят първите впечатления от чудото „шведска маса“, видано за пръв път в Германия през 70-те на 20-и век; донесената чак от Москва бензинова помпа за напояване на домашната градинка („зашто тук нямаше...“); 14-часовият маратон в унгарския Лунен парк!/- „Такива добри неща трябва да се правят, за да радват децата!“...

В тиктакането на днешния ден Костадин Кирев, обаче, се чуди не толкова на доброто, което очите му виждат, а на повсеместното зло. Затова той прави всеки ден малките си свои добрини: новата батерийка за китайския часовник, ремонта на гривната против високо кръво на обичала пенсионерка, усмивката, смеха за приятел, надникнал през прозорчето на будката. На тръгване ми подарява ксерокопия на портретите на Ботев и Левски. Има си в повече. Портретите на възрожденските революционери от Калофер и Карлово висят между всевъзможните часовници по отрупаната в парчета от времето стена на малкото павилионче. Висят не случайно. Майсторът на стрелките си има мечта: да запечата времето назад с колекция портрети на българските патриоти – като сбирката на оня арсеналец от Дърводелната на Завод 3, който никога подредил на работното си място образите на най-видните българи от всички времена.

Познавач на събираществото на мед, стопанин на отлични домашни кошери, Костадин Кирев събира и раздава малките дневни

Вече 15 години поред, с точността на часовник, арсеналският пенсионер Костадин Кирев всяка работна сутрин отваря малката будка пред казанлъшкия пенсионерски клуб, приютяла на два квадратни метра необхватната свят на Времето. Времето, къде съмъдрено в стари дървени кутии за ламаринени будилници, къде – спряло в загълхнала кукувича песен иззад лакирани дъски на стени часовници, къде – пеещо зад шарените пластмасови стенички на детски къщички със стрелки, е тайнството на този свят за Бай Коста – свят, в който се провижда само с увеличителното стъкло на лупата и който се управлява единствено с фините острите на тънките инструменти в майсторските пръсти на един арсеналски конструктор.

ки, ключове за развитие, самоделни мини пресички и устройства за размагнетизиране, изработени от приятели, арсеналският пенсионер се чувства сигурен в своя свят на времето. Точно толкова сигурен, както преди в „Арсенал“, когато също общвал да си свършира работата предимно сам, но когато се налага консултации с колеги и работа в екип, никога не е имал проблем нито с оръжейниците от всички нива на иерархията в комбината, нито с клиентите от други предприятия, от които доставляли материали и оборудване. И с настройчиците, и с началниците на цехове проблеми нямало, точно обратното. Контактите със Завод 5 били безпопо-

ко както често ставало в „Арсенал“. Понякога Бай Коста прилагал и малки хитрости в интерес на арсеналските дела, защото думата „Арсенал“ и „оръжено производство“ действали като „Сезам, отвори се!“. Именно с марката „Арсенал“ на пред в годините на повсеместния дефицит Бай Коста се сдobil и с безценните кутийки за барут от Карнобат, и с пластмасовите бидони от Троян...

В часовкарството го посветил колега-арсеналец

Приятел от Завод 5 е човекът, който откръхнал Костадин Кирев за часовкарството. Първо го викал в уях след работа, да види как става всичко, заедно ремонтирали мал-

щешо в казанлъшката оръжейница: учителите идвали да преподават на работниците след смените. Сутрин се работи, след обяд се учи. Или – обратното. В арсеналската памет на майстора на часовници с усмивка стоят личните му докосвания до неговите чудеса: гордостта от някогашните мащаби на производството, от износа на продукция по целия свят, даже в далечни страни като Индия и Иемен. В паметта се човешки добрини като пчела в кошер. Знае, че медът се събира бавно, но също знае, че пчела от студ не умира, живее от топлината на другите, които я обграждат отвсякъде с топлината на крилцето до теб. А вкусът на меда, натрупан с упорството на ежедневието, винаги устоява на годините. Независимо дали мерим времето в стрелки или електронни батерии.

Диана Рамналиева

Продължение от стр. 1

СИЛНА ВОЕННА ИНДУСТРИЯ И СИЛНА ДЪРЖАВА НОСЯТ МИР

Основната цел на срещата, инициирана от първия дипломат на държавата Израел у нас, е била търсене на възможности за общо сътрудничество и контакти с „Арсенал“ на фирми от израелската отбранителна индустрия.

За нас беше чест и посланик Камила Раз да приятно изненадан от това, че на практика „Арсенал“ отдавна работи и си партнира с водещи израелски фирми от отбранителната индустрия. Срещаме се с колегите по различни изложби, обменяме информация. Израел е много иновативна държава и в този смисъл възможностите за сътрудничество между нас и тях са наистина интересни, каза още Изпълнителният директор на „Арсенал 2000“.

Една от целите на разговора на посланик Шаул Камила Раз в „Арсенал“ е била търсене на възможности за въвеждането на израелските отбранителни продукти на израелската отбранителна индустрия в продуктовата гама на „Арсенал“ по отношение и на гражданско производство.

Дипломатът бе силно впечатлен от гражданско производство на казанлъшката оръжейница, която намира добър прием в различни сфери. Той искрено бе удивен от видиното в „Арсенал“ и като размери, и като технологични възможнос-

ти, и като продуктова гама и позициониране на различни „Арсенал“ за това, което прави.

Фрезите - една от арсеналските гордости

пазари. „Дипломатът видя, че сме три крачки напред“, заяви още Христо Ибушев.

По време на разговора с Изпълнителния директор на търговското дружество посланик Камила Раз е изразил готовност да съдейства за обмен на техническа информация за различни иновативни продукти в сферата на гражданско производство и не само, разработвани в Израел, с цел да сме взаимно полезни.

вим, защото Израел е високо иновативна страна, с високо-иновативна отбранителна индустрия, с много добре развити промадки в цял свят, заяви още Ибушев. Според него: „Можем заедно да участваме в различни разработки. Ние вече работим доста успешно с израелски фирми в тази посока“ - допълни той. Като една възможна ниша в тази посока Христо Ибушев посочи и размяна на различни компо-

ненти, развойна дейност и съвместни разработки на пазари. Фактът, че ние имаме и руски, и натовски стандарти на изделията, а те нямат руски, е респектиращ факт и дава основание за търдъде добра перспектива за партньорство с нас, допълни Христо Ибушев.

По време на разговора са дискутирани и начините, по които държавата подпомага отбранителната индустрия, както и начините, по които това прави израелската държава.

Постигнахме общо съгласие в тезата, че една сила отбранителна индустрия е гаранция за сила държава. Това, кое то прави израелската страна и активността в тази посока на нейните дипломати по света, е впечатляващо похвално. За наше съжаление, тази добра практика допреди години сега е прекъсната в България и е доста трудно. Държавата ни не ни е отказвала помощ, но, нямащи тези съществуващи допреди години структури, които биха добронамерени към отбранителната индустрия, няма как сега усилията да са толкова ефективни, каза за „Трибуна Арсенал“ Христо Ибушев. Той изрази съжаление, че „въпреки 100% експортност на продукцията от отбранителната индустрия, което на практика озна-

чава реалини пари в държавната хазна, все още има чиновници и политици на много отговорни постове, които имат негативно мнение за отбранителната индустрия, а не бива“.

Една силно развита отбранителна индустрия, една могъща армия, добре въоръжена, добре обучена, са равностойни на сила държава, което пък е гаранция за мир“, е тезата на Изпълнителния директор на „Арсенал 2000“.

Н. Пр. посланик Шаул Камила Раз също се е впечатлил от поговорката, „Ако искаш мир, готов се за война“.

Убеден съм, че след визитата на първия дипломат на Израел в „Арсенал“ комуникацията между нас и израелските ни партньори, и в негово лице, може да стане още по-ползвотворна, а намеренията ни могат да придобият конкретни измерения, обобщи разговора Христо Ибушев.

От „Арсенал“ израелският дипломат си тръгна с фирмено вино и фирмени сувенири.

Книга с лаконично заглавие: „Нацията новатор“ или история на израелското икономическо чудо, е подаръкът на посланик Камила Раз за Изпълнителния директор на „Арсенал 2000“.

Деляна Бобева

ВЪВЕЖДАТ ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА...

Продължение от стр. 1

Приетите текстове на второ четене на практика връщат голяма част от добрите традиции в професионалното образование от преди 25-30 години, които навигат времена затриха и печалните резултати от това бизнесът и индустрията ни отдавна усещат на гърба си. За приетите промени работодателските организации настояват от години. Ремонтираният Закон за професионалното образование и обучение, предвид своята фундаменталност, бе обект и на специална дискусия и в Националния съвет за тристренно партньорство, на ниво синдикати, работодателски организации и законодателство.

С приетите текстове предстои сериозно предизвикателство пред професионалните училища и техните ръковод-

ства, които трябва да са гъвкави и предприемчиви в търсенето на добра практическа база за обучение и реализация на техните ученици, което пък от своя страна ги изважда директно в конкурентна среда.

Дуалното образование в професионалните училища, каквото на практика се въвежда и у нас с приетите текстове в закона, е отдавна проверена и успешно работеща формула в редица европейски държави. Доброто дуално образование на практика замества в голяма степен обучението в колежи и подготвя качествени специалисти, готови да започнат ефективно работа по заводи, веднага след края на обучението си.

Добри законови промени, които българското образование и българският бизнес трябва да превърнат в действително работеща и ползотворна реалност. В противен случай ще имаме още един добър, но неработещ закон.

Деляна Бобева

Кариери

АРСЕНАЛ ОБЯВИ СТИПЕНДИАНТСКА ПРОГРАМА

Започна набирането на кандидати за стипендианти на „Арсенал“, които след завършването на висшето си образование ще имат осигурено работно място в оръжейницата и 5-годишен трудов договор за работа по специалността.

Стипендиантската програма е част от политиката на фирмата за социална ангажираност и подкрепа и шанс за младите кадри на фирмата. За стипендиант на „Арсенал“ могат да кандидатстват всички, завършващи средното си образование ученици от казанлъшките училища, без значение на профила им. Единственото условие към бъдещите стипендианти е те да продължат обучението си в Пловдивския технически университет, който е част от ТУ – София, във факултета „Машиностроене и уредостроене“, специалност „Стрелково оръжие и боеприпаси“.

За периода на обучението си във висшето училище „Арсенал“ ще изплаща месечни стипендии на студентите и ще поема техните семестриални такси. Жестът на фирмата е значително перо за бюджета на всяко семейство със student.

Молби на желаещите да кандидатстват в стипендиантската програма на „Арсенал“ се приемат всеки делничен ден.

Повече информация за програмата и по други въпроси, отнасящи се за обучението в Техническия университет, можете да получите на следните телефони: 0889 632 071, 0889 310 500 и 0431/631 33.

Координатор на стажантската програма е Станислав Ненов – зам.-директор по специални въпроси на „Арсенал“.

...КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ Продължение от стр. 1

Сред ангажиментите на консултантата е и поддръжката на локални бази данни за работодатели, предлагачи свободни позиции и за специалисти, интересуващи се от възможности да заемат подобни позиции.

Информация за предлагани позиции от работодатели и за кандидати, търсещи кариерно израстване може да се намери в създадената по проекта електронна платформа Виртуалната Социална Академия www.vsa.bcci.bg, в модул „Кариерно развитие“.

При интерес към тази услуга работодателите и кандидатите могат да се обръщат към създадения вече в Казанлък Център за кариерно развитие.

„Трибуна Арсенал“

**ЛЕТЕН КУРС ЗА УЧЕНИЦИ
ОТ МЕХАНОТО**

Летен курс специално за учениците на ПГ „Иван Хаджиенов“ е подготвила IT-фирмата „Давид Холдинг“ в Казанлък. Той е част от общите инициативи между училището и местния бизнес, с цел мотивация на младите хора да развиват себе си и своите заложби. Паралелно с това продължава подготовката на младежите от Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ за лятна практика в германския град Дрезден.

Новата възможност за учениците става реалност благодарение на европейския проект „Компютърно проектиране на технологии в машиностроенето“, финансиран с 43 000€ от програма „Леонардо“-Мобилност.

В Дрезден, за където предстои да заминат съвсем скоро, в продължение на 20 дни казанлъшките младежи ще наблюдават и усвояват европейските постижения и стандарти в областа на компютърното проектиране и работата с чертожни програми AutoCAD и Inventor. Германският обучителен партньор от град Дрезден, поплавките контакти си с немски училища, университети и фирми, ще запознае учениците ни с най-новите постижения в областа на проектирането в 2D и 3D формат и че предложи атрактивна културна програма за младежите.

В края на обучението в Германия участниците в лятната практика ще получат Професионален и Езиков сертификат, както и Europass Мобилност, които осигуряват съществено предимство при избора на работа.

Красимира Чорбаджийска
Преподавател в ПГ „Иван Хаджиенов“

**ПОСЛАННИК РАЗ:
ИМА ВИСОКА ЧУВСТВИТЕЛНОСТ ПО
ОТНОШЕНИЕ НА СИГУРНОСТТА НА ТУРИСТИТЕ**

Тероризъмът не може да ни победи. Отношенията между двете страни се подобряват, научили сме си урока от събитията преди две години в България. Има висока чувствителност по отношение на сигурността на туристите, доволни сме от нивото на сигурност на израелските туристи тук.

Това заяви в Казанлък две години след атентата на летище Сарафово срещу израелски туристи посланикът на Израел у нас Н. Пр. Шаул Камиса Раз. В града дипломатът проведе среща с кмета Галина Стоянова. Посланник Раз не изключи възможността теоретично последните събития в Израел, свързани с напрежението около отвлечането и убийството на тримата младежи, да имат влияние върху действителността и „някои исламистки фактори да опитат да нападнат групи израелски туристи или еврейски цели в България. Винаги има фанатизъм“, каза първият дипломат на Израел у нас, като подчертава, че „като цяло израелските туристи се чувстват сигурни в България“.

Н. Пр. Камиса Раз високо оцени видяното в оръжейната фирма и производството в „Арсенал“ като „изключително важно за града“. „Имате много добри индустриални производствата в града и, като бивш кмет в Израел, знам ролята на тези производства. Те са източник на доходи, те могат да задържат младите хора тук“, каза още Раз.

Културният туризъм и атракциите са нещо, което може да привлече туристите във вашия град, заяви той по време на срещата си с кмета на Казанлък Галина Стоянова. Посланникът и кметът вече са водили разговори за включването на Казанлък в туристически маршрут за израелски туристи по оста Велико Търново – Казанлък – Пловдив, Банско и Самоков.

По думите на посланик Раз, едва 20% от израелските туристи се интересуват от вътрешен туризъм. По-голямата част посещават Черноморието, другата – скандинавите.

При следващото си посещение в Казанлък с кмета на града ще бъде обсъдена и темата за евентуална реконструкция на еврейските гробища в града.

Първият дипломат на Израел у нас не скри приятните си впечатления от общата визия на града, за която принос има и кметът Галина Стоянова.

„Тя има дейна визия за бъдещето. Това отличава добра от посредствения кмет. До-брят кмет гради живота в настоящето с мисъл за бъдещето“, коментира израелският посланик.

Деляна Василева

Посланник Раз (в средата) на среща с кмета на Казанлък

исламистки фактори да опитат да нападнат групи израелски туристи или еврейски цели в България. Винаги има фанатизъм“, каза първият дипломат на Израел у нас, като подчертава, че „като цяло израелските туристи се чувстват сигурни в България“.

Н. Пр. Камиса Раз високо оцени видяното в оръжейната

фирма и производството в „Арсенал“ като „изключително важно за града“.

Имате много добри индустриални производствата в града и, като бивш кмет в Израел, знам ролята на тези производства. Те са източник на доходи,

те могат да задържат младите хора тук“, каза още Раз.

Културният туризъм и атракциите са нещо, което може да привлече туристите във вашия град, заяви той по време на срещата си с кмета на Казанлък Галина Стоянова.

Посланникът и кметът вече са водили разговори за включването на Казанлък в

туристически маршрут за израелски туристи по оста Велико Търново – Казанлък – Пловдив,

Банско и Самоков.

По думите на посланик Раз, едва 20% от израелските туристи се интересуват от

вътрешен туризъм. По-голямата част посещават Черноморието, другата – скандинавите.

При следващото си посещение в Казанлък с кмета на града ще бъде обсъдена и

темата за евентуална реконструкция на еврейските гробища в града.

Първият дипломат на Израел у нас не скри приятните си впечатления от общата

визия на града, за която принос има и кметът Галина Стоянова.

„Тя има дейна визия за бъдещето. Това отличава добра от посредствения кмет. До-

брят кмет гради живота в настоящето с мисъл за бъдещето“, коментира израелският

посланик.

Деляна Василева

**НОВИ КАТЕРУШКИ
РАДВАТ МАЛЧУГАННИТЕ
ОТ „БУРАТИНО“**

Нови катерушки радват малчуганите от арсеналската ЦДГ „Буратино“ от няколко дни насам. Модерните и абсолютно безопасни съоръжения бяха доставени и монтирани в двора на детското заведение със съдействието на ръководството, работници и служители на „Арсенал“ АД, съобщи за „Трибуна Арсенал“ директорът на „Буратино“ Стефка Ганчева. След ремонта през пролетта на физкултурния салон за децата, които вече играят гимнастика и спортуват в освежена среда, станала факт с труда на арсеналските работници, сега фирмени ръководство помага и за оборудването на двора на детската градина с модерни и сигурни за здравето на децата съоръжения. Работници

от „Арсенал“ вече са демонтирали старите и опасни уреди от двора на градината и са поставили новите пързалки и катерушки, изработени от дърво и пластмаса. Детската площадка за игра е получила надлежно разрешение от Община Казанлък, каквото се изисква от нормативната уредба, информира още директорът Стефка Ганчева.

Съоръженията имат специален сертификат, обясни още тя. Ганчева признава, че без подкрепата на арсеналското ръководство детската градина на територията на фирмата не би могла да се справя така добре с постоянното преобурдане и поддържаката на цялата материална част. Подкрепата на „Арсенал“ на практика подпомага бюджета на детската градина и прави възможна реализацията на редица дейности, които постоянно подобряват условията на обучение, възпитание и пребиваване в целодневното детско заведение, споделя директорът на „Буратино“. „Не можем да дишаме без „Арсенал“!“ – усмихва се Ганчева след откриването на новата детската площадка на 11-и юли. Във времето напред в двора ще бъдат добавяни и още нови съоръжения.

Лятото в арсеналската детска градина тече нормално, ежедневно тук идват до 70 деца в сформирани групи. През август „Буратино“ ще продължава да приема децата на родители, които няма да си почиват в отпуск. Градината ще работи един месец с намален капацитет, но няма да затваря врати, информира още Ганчева. Лятната програма на децата осигурява въздушни и слънчеви бани и закалителни процедури, разнообразни игри и занимания на открито.

За да има по-големи гаранции за здравето на децата тук, наскоро са поставени и нови филтри на крановете на питейната вода. Дейностите по монтирането отново са дело на арсеналци. Така, с тяхна помощ, децата от градината пият по-чиста вода, според новите изисквания на здравните органи.

„Арсеналското ръководство абсолютно винаги е откликвало на нашата нужда от подкрепа. Никога не ни е отказано каквото и да било, в полза на децата“, обяснява директорът на „Буратино“, която наесен ще посрещне още 30 нови тригодишни малчугани, чиито родители работят в казанлъшката оръжейница.

Диана Нейчева

arsenal®

ОБЯВА

„Арсенал“ АД - гр. Казанлък търси да назначи на работа инженери и техници, които да работят като конструктори на нестандартно оборудване, шампи, щанци и машини - срещу много добро заплащане по договорка.

За справки на тел.: 0889 632 071

ДОЦЕНТ ПО ИСТОРИЯ КЪТА ТАЙНИ ОТ „АРСЕНАЛ“

Възможност, Пенчо Пенчев е един от днешните именити казанльчани, но както става днес, за тях не се знае много. Статии на д-р Пенчев са публикувани в реферирани списания в чужбина, като САЩ и Франция. Трудовете му „Електрификацията в столинската политика на българската държава 1879-1944“, „Дунав мост - 100 години дипломация и политика“ и „Как се наливаха основите. Към ранната история на корупцията в България“ са вече, не само широко известни на научните среди, но и на заинтересованите непрофесионални читатели, изкушен от безпристрастно поднесени исторически факти от новата българска столинска история. Но пътешествата в голямата наука за Пенчев тръгват от Казанльк, не само защото през 1971-ва е роден тук. Докторският му труд е изцяло посветен на родния край. „Казанльшкият край през Възраждането“ е резултат от дългогодишни негови изследвания на хиляди страници превороти, првоизвори още от времето на учителстването в казанльшката гимназия „Кирил и Методий“. В гимназията, заедно с преподаването и подготовката на доктората, Пенчев намира време и за десетките кандидат-студенти, които откриват пътя си към правото, историята и успешната кариера, през курсовете и обучението, което той им дава с печата „Гарантирано влизане в Софийски университет“. Именно като познавач на местната история, запитан за факти от миналото, подсказващи съвременното развитие на Казанльк, д-р Пенчев казва: „Миналото не предопределя бъдещето. Въпреки това, във възрожденската история на Казанльшко могат да се открият елементи от столинския и културния живот на града, които и сега са важни. Например, производството на розово масло, което започва през Възраждането, преминава през много периоди и до днес е определящо за поминъка на региона. За съжаление, предприемачкият дух на големите розотърговци сякаш липсва в съвремието. Мисля, че пре-дприемачкият дух на казанльчани, а и като цяло, се унищожава с любезното съдействие на всеобхватните държавни регулатации, в това число и на Европейския съюз“. Като учен, доц. Пенчев коментира без излишни пристрастия и въпросите, свързани с ранната история на корупцията у нас, станали предмет на третата му книга. „Корените на корупцията в България се крият още в създаването на новата българска държава, след Освобождението“, твърди изследователят. Попитан за урока, който сме пропуснали да научим, за да ограничим широкомащабните корупционни практики у нас, историкът е категоричен: „Урокът, който сме пропуснали да научим, е

че колкото повече държава има в различните сфери на обществения живот, толкова по-високо е нивото на корупция. Според мен, всяка власт навсякъде е продажна, а ако е продажна, е диктаторска. В този смисъл, колкото

лиът на историка, проучил основите на корупционните практики у нас. „Това благоденствие е взето на заем от следващите поколения. Това благоденствие ние плащаме сега и ще продължим да го плащаме“, е оценката на до-

събитията в Украйна и други страни“, убеден е историческият анализатор. С обективността на изследователя, за когото светът никога не е нито само черен, нито само бял, доц. Пенчев отчита и ползите, и съмненията, които

ното правителство е корумпирало и популарствало, анализира доц. Пенчев историческата ситуация по времето на ген. Вълков, за когото признава, че не му е любим исторически персонаж, но заслугите му на герой във войните и търдото отстояване на интересите на страната, според собствените разбириания, не може да му се отрече.

Въпреки, че научните интереси на д-р Пенчев в последно време все повече прехвърлят към теорията на икономиката, той продължава да бъде отзивчив към историческите теми, свързани с родния град и Казанльшкия край. В поредицата от научни форуми у нас, в Европа и Русия, той ще намери време тази есен и за историческата конференция, организирана в Енина за Дена на будителите по повод 200-годишнината от основаването на училището. Д-р Пенчев поддържа връзки с ЛХМ „Чудомир“ и Исторически музей „Искра“, неговата първа книга „Казанльшкият край през Възраждането“, издадена от Фондация „Чудомир“ преди три години, бе подарена от Общинския съвет на отличниците от випуска на всички казанльшки абитуриенти. В Казанльк доц. Пенчев се върча заради родния дом и близките приятели. Винаги представя тук своите книги. Съпругата - Велина, учител с всички професионални педагогически квалификации, казанльчани знаят от времето, когато беше част от редакционния екип на вестник „Седница“. Семейството, по силата на здравия консервативен български дух, обича да се върши към корените. През лятото и във всеки възможен ден за почивка бащината къща на Велина в габровската Буря дава спокойствието, нужно и за изследователската работа, и за благството, от което всеки динамичен човек днес има нужда.

Летните отпуски са време за нови впечатления от дестинации в чужбина. Когато има време, Пенчо Пенчев яхва велосипеда. Често - с цялото семейство. Щерката Деница, родена в Казанльк, е щерка на баща си. 17-годишка, тя все е на „ти“ в английския и испанския, последното и увлечение е френският, защото е решила да избере френски университет. Разбира се, увлечена е от обществените науки... Порасналата победителка в „Кой е по-по-най“ продължава да печели награди от всевъзможни ученически конкурси. Наскоро взе първата награда за разказ от националния литературен конкурс „Петя Дубарова“. В семейството се шегуват, че е генетично прихванала грамоманството, от което страдат десетки казанльчани, обсаждачи местните редакции години наред. Но, всъщност, възможни знаят, че страсти към тайните на книгата ще я отведе много по-далеч. Има на кого да прилича.

Диана Рамналиева

Словесната щампа „Арсенал“ е свързана с всеки казанльчанин - отдавна бална за ухото на хората от Града на розите, всъщност, е една постоянно намираща потвърждение в лично-то битие на хиляди нашици истина. Тази истина изскача изненадващо дори в личните биографични справки на доказани вече в академичните среди авторитети, нямачи нищо общо с оръжейното производство. Затова малката изненада в личната история на доц. д-р Пенчо Пенчев, професионален познавач на големите исторически процеси, всъщност, е изненада само на пръв поглед.

Д-р Пенчев, който чете лекции по Столинска история, История на икономическите теории и Справителна политическа икономия в УНСС и е заместник-декан по Международно сътрудничество на Общоикономическая факултет, с усмивка разкрива за „Трибуна Арсенал“ факта, че има трети разряд „Стругар“, заслужен надлежно пред комисия на арсеналското СПТУ... Последната година от средното си образование в казанльшкото училище „Тодор Юлиев“ - днес СОУ „Екзарх Антим Първи“, златният медалист от английската паралелка прекарва в УПК на СПТУ „Фридрих Енгелс“.

Може би, защото баща му е арсеналец, може би, защото на бъдещия зам.-декан от ОИФ му изглеждало, че това УПК ще му е лесно и ще има време за подготовка при кандидатстването във ВУЗ, може би, защото за това го прогледи Крум Христов-младши, все едно. Фактът си е факт. Докторът по история Пенчев казва, че, ако му припомните малко и сега ще можете да работи на струг. Арсеналските му УПК-спомени очертават добротата и великолодшието на онези негови обучители в машиностроенето, които нямали нищо против „да си затварят очите“, когато по време на практика аббитурентът вместо струга, избирал бумагите по история. Тия спомени са доц. Пенчев идват през талазите от дим, бълван от вечната цигара на един работник, който никога не спирал да пуши. Без това да пречи на бързите движени на ръцете му между супорта и ножа.

Като учен, доц. Пенчо Пенчев има академични задачи в областта на икономическите теории, като зам.-декан организира академични форуми. Участва в международни конференции. Намира време и за родния Казанльк.

помалка е държавната намеса в столинския, културния, образователния и т. н. живот, толкова по-ниско ще е нивото на корупция. Преди 1944 г. най-големите държавни предприятия са „Мини Перник“ и БДЖ. И двете са обрасли на корупция. Не трябва да забравяме, че корупцията е изгодна и много хора изобщо не искат да се борят с нея - като се започне от най-ниското и се стигне до най-високото ниво.“

Обратно на популярното мнение, д-р Пенчев открива за най-мащабна корупционна практика и в социалистическия режим от 1944 до 1989-та. „Власта целенасочено корумпира целия народ - управляващата партия подкупва народа с привидно благоденствие, срещу загуба на свобода, лично достойнство, собственост, е ана-

центра по столинска история. Корените на корупционните практики в близкото минало д-р Пенчев вижда в реалната възможност и практика, всеки, според мястото си в социалната иерархия, да си взима колкото може за себе си от т. нар. общоизародно богатство“. Социалистическото минало на днешното ни столанство, обаче, определено има принос за сегашния научен интерес на академичната общност в Европа към икономическите процеси в България. Д-р Пенчев намира една от причините за този интерес в продължителната, десетилетна липса в чужбина на достатъчно информация за нова, което се случва в България. „В интерес на института, според мен, погледната отвън, България изобщо не е чак толкова зла, на фонда на кризата в Гърция,

носи личността на създателя на „Арсенал“ ген. Иван Вълков. „За съжаление, съмненията за участие в корупционни сделки при военни доставки не подминават и самия ген. Вълков“, казва доц. Пенчев. С научната бележка, че българската военна промишленост има своите началата отвъд Казанльк - в руската военно-ремонтна работилница, останала на нас след Освободителната война и дала началото на първата ни военна фабрика, д-р Пенчев отбележава, че в историята, като „кръволов“ и „възхновител на Белия терор в България“, е известен не самият ген. Вълков, а проф. Александър Цанков, в чието правителство членът ген. Вълков е бил военен министър. „Свалянето на едно законно правителство чрез преврат със сигурност не може да се оцени положително, но пък - свале-

КОБИЛКИНА: ЛЮБОВТА Е

Това твърди една от най-одумваните жени в държавата - Наталия Кобилкина

Наталия, какъв е пътят на щастливата жена? Трънлив, лесен, дълъг, какъвто тя сама си го направи...?

- По принцип, пътят на щастливата жена е много лесен. Въпросът е да знаеш какво точно трябва да промениши. Когато погледнем назад в живота си, се оказва, че истинските неща, с които е трябвало да се справим, са били много лесни. Когато знаеш решението, винаги е лесно. Пътят на щастливата жена преминава първо през любовта към майката и бащата, да ги обичаш и почиташ. Дори те да не ти дават това, което искаш, дори те да не те обичат толкова, дори те не искаш да общуваш с теб и дори, ако те не са били идеални майка и баща. Необщайки ги, не-почитайки ги и нямайки към тях истинска любов и вяра, няма как една жена да бъде щастлива. Защото ние първо се учим да общуваме нашите

Фрагменти от Наталия:

- * Ние, жените, сме привлекателни за другия пол и заради умението си да показваме, че сме слаби.
- * Всеки от нас притежава свой вътрешен мъж и своя вътрешна жена. Мъжката сила се изразява в упражняването на власт, а женската – в мекотата и гъвкавостта.
- * Докато не появяваме в любовта, тя няма да ни се случи. Феите не съществуват отвъд желанието ни да ги видим.
- * Когато избираш първо себе си като личност, тогава и животът ни избира. Нашата чисто женска задача е да се показваме, да създаваме красотата и да бъдем щастливи.
- * Всяка голяма промяна започва на равнището на твоите ценности.
- * Най-много енергия се съдържа в травмите, които сме придобили в детството. Излекуваме ли ги, те се превръщат в източник на неподозирания сила.
- * Промяната в живота ни настъпва тогава, когато стане по-трудно да страдаме, отколкото да се променим.
- * Детето има нужда да вижда пред себе си любящи един към друг родители.
- * На жената са й достатъчни три секунди, за да реши дали иска да бъде с един мъж.

родители, после се учим да общуваме себе си, което е още по-трудно. И едва след това се учим да общуваме мъжът. Така, правеики тези крачки, общайки родителите си, се учиш да общуваш себе си и след това мъжете. Така една жена е щастлива.

Тук една средностатистическа българка би казала: как се обича мъж без пари и самочувствие?

- Това няма никакво значение. Ти можеш да се омъжиш за мъж без пари, но развирайки го, парите при него ще дойдат. Парите идват там, където има любов. Ако жената

та обича мъжа, умеет да му се възхища и да му се радва, любовта ще дойде, а после и парите. А без любов, дори да има пари в началото, след това ще загуби всичко.

Има ли обаче фундаментални неща, които биха ни направили щастливи като

хора? Ти си семеен терапевт, срещащ, предполагам, и много хора, които се обичат, но не са щастливи заедно.

- Да, така е, но това идва от факта, че много хора уж се обичат, но всъщност това не е така. Причината е в правленето на много жертви във връзките. Много семейства са така: озлобяват се на база жертвите. Тук тъкнатият момент в любовта е не да се превръща в жртва, а да умееш да отстоиаш себе си, да намериш тъкнатите граници между личното отстояване и любовта. Трябва да се научиш ясно да заявяваш това, което искаш, не завоилирано като жени, защото мъжете не разбират този завоилиран език. По-добре кажи: „За мен това е важно“. Честно, искрено сподели какво искаш, вместо куп празни думи или номера.

Продължава на стр. 7

Иди и виж

* 14 юли - 03 август 2014 – Художествена галерия - Казанлък

Изложба „Майстори на акварела“. Колекцията включва избрани творби от фондовете на художествените галерии в Стара Загора и Казанлък.

Вход свободен

* 19-ти юли, 10.30 часа вр. Бузлуджа - Хаджидимитрови чествания - 146 години от подвига на войводата и неговата чета

* 19 - 20-ти юли - отбележване на 100 години от пускането в експлоатация на ВЕЦ „Енина“ и електрификацията на Казанлък

* 19-ти юли, 18 часа музей „Искра“ – официално честване на юбилея

* 20-ти юли, 10 часа пред ВЕЦ „Енина“ - водосвет и възможност за посещение на първата ВЕЦ в България

* 21-ви юли, 18.00 часа - Информационен център ул. „Искра“ 4

Изложба на школата по рисуване „Ренина“ при НЧ „Възродена Искра“

* 22-ри юли - 24-август – Информационен център ул. „Искра“ 4

Изложба „Цветовете на Долината“ - творби на казанлъшки художници

* 23-ти август 12.00 часа - вр. Шипка - 137 години Шипченска епopeя

* 29 - 31-ви август – Празници в Долината на тракийски царе

* До края на август - в ИМ „Искра“ – изложба „Исторически път на оръжието“

* До 31-ви август - Общинска библиотека „Искра“ - „Лято в библиотеката“ - различни прояви за деца.

Dоговорът за изработване на разширена идеен проект за тунела под Шипка вече е факт. Тунелът ще е с дължина 3 км 220 метра. Проектът се съфинансира от Кохезионния фонд на Европейския съюз и националния бюджет чрез ОП „Транспорт“ 2007-2013 г. Стойността му е 104 232.40 лв. без ДДС, а срокът за изпълнение – 120 календарни дни, след подписването. Идейният проект е възложен на консорциум „Мости“, в който участват „Мости България“ ООД и „Мости Катовице“.

Bрайона на откритото пространство около ИМ „Искра“ започва изграждането на Лапидариум, който трябва да е факт след 9 месеца. В Лапидариума децата ще научават повече за тракийската цивилизация, в специално обособен кът.

Проектът „Лапидариум и детски кът“ е на ИМ „Искра“. Той получи финансова подкрепа от фондация „Америка за България“. Общата му стойност възлиза на 50 000 долара, от които 41 500 долара – чрез Американския научен център – София, а останалите 8500 долара са съфинансиране от музея.

C35% са по-малко кандидат-студентите от Казанлък тази година в сравнение с подаделите документи за ВУЗ през минулата, съобщи за „Трибуна Арсенал“ Елена Соломорова, отговорник в Центъра за кандидат-студентска подготовка в Казанлък. От 592-та зреолостница, подали документи в кандидат-студентския център, най-много са желавшите да учат в Тракийския университет в Стара Загора и в Пловдивския университет. Масовите предпочитания на кандидатите са за педагогически специалности, като почти отсъстват кандидат-филологози.

Малко са кандидатите основно за Техническия университет в София и неговия филиал в Пловдив.

Иван Колев

Tриметрова скулптура на опълченец ще издигнат в Мъглиж. Тя ще символизира паметта на 9-мата опълченци от община и ще се външи в досегашния паметник на загиналите, издигнат преди 12 години в центъра на града. Хората от общината решиха това да е предложението на скулптора от Казанлък Иван Колев и арх. Виолета Бакунина /дъщеря на арсенален арх. Георги Марков/, която е автор на цялостния проект по вписването на скулптурата в околното пространство. Опълченецът и цялостното оформление на площадното пространство ще се финансира със средства от община Мъглиж.

„Трибуна Арсенал“

38-го-дният кмет на село Шейново, трети мандат, Николай Терзиев и зам.-дател на

Общинската организация на БСП в Казанлък, пое ръководството на местната структура на социалистите.

Шанс за награди

Желаещите да участват могат да се запишат в Клиентския център в Казанлък, на бул. „23 Пехотен Шипченски полк“ №11, гише „Информация“, както и в касите в Крън и Енина.

Желание за участие може да се заяви и на **GSM: 0892 230 181**, както и на e-mail: didab@abv.bg. Краен срок за записване – до 18 часа на 23 юли. Участието в турнирите по табла и бридж белот е безплатно.

Подаръци са осигурени и за всички участници.

„Трибуна Арсенал“

За втора поредна година кабелен оператор „Би Би Си Кейбл“ организира традиционното си юлско забавление - Общоградски турнир по табла и за първи път по бридж белот.

Табла турнирът ще включва игрите табла, гюлбара и тапа. Бридж турнирът ще се играе от 2 до 3 игри.

Състезанието ще се проведе на 27-ми юли, неделя, от 9.00 часа пред кафе бар „Холивуд“ в центъра на Казанлък.

Наградният фонд за победителите в двата турнира се осигурява от „Би Би Си Кейбл“.

ЩАСТИЕ И СВЕТЛИНА

A, ако другият не иска да чуе какво е важно за теб? Мъжете не обичат да слушат бърви жени и не харесват дългите „умни“ разговори.

- Затова, вместо да обясняваш надълго и нашироко, завоалирано какво искаш, просто кажи директно: „Моля те, вземи детето от детската градина“. Вместо: „Виж, на Мария й помагат, а ти не ми помагаш“. Това е излишно. Много често такъв тип жени нямат лична сила или поне не са я развили. Не я усещат. Такива не са нужни на мъжете и мъжете не ги почитат. Няма как да бъдеш чута без такава лична сила, ако ти имаш зависимости: било от цигари, от алкохол, от комплекси, от куп други неща. В нашите семинари ние много работим с личните зависимости като пречка за личната сила. Всяка такава зависимост понижава енергията ни, зависимости са вид „дупка“, през която енергията ни изтича. Ако ти винаги се пренебрегваш, имаш различни зависимости, позволяваш през такива „дупки“ да изтича енергията ти, разбира се, че никога няма да бъдеш чута.

Къде е тънката граница между себеуважението, себелюбовта и егоизма за жената?

- Егоизъм е, когато искаш да наравиш другия и не ти пушка. Ако ти истински обичаш себе си, ти умееш да обичаш и другия: спазваш някакви граници, съобразяваш се с него, деликатен си, когато това е нужно. Ако ти не обичаш себе си, няма как да обичаш и другия, тогава не ти пушка.

Доскоро битуващето мнението, че българката е свръхлива жена, че живеем в консервативно общество. Преодоля ли вече този срам и тези комплекси българката по отношение на любовта и обичането?

- Аз не бих нарекла това свръхливи срам, а по-скоро незнание. Ако майката не предава тези знания на дъщерята си, тя няма как да се научи. Майката е тази, която трябва да научи дъщерята на най-важните женски неща. От башата момичето взема модел как обичат и как да се обичат мъжете.

Какви са майките, които могат да възпитат щастливи жени?

- Това са жените, които са щастливи като съпруги: „носени“ от мъжете си, образно казано, на ръце, обичани, уважавани, почитани от него, щастливи.

Тоест, едно момиче трябва да вижда такъв модел на отношения мъж-жена, за да израсне щастлива жена, да може да обича истински?

- Много е полезно това. Зашто, ако ти виждаш такъв щастлив модел, ти започваш да го търсиш и това е добре за теб. Ти си щастлива. Докато при нещастни родители,

които се карат, които живеят заедно само заради децата, въпреки че са недоволни един от друг, нараняват се един друг, то детето изначално си записва модела, че бракът е страдание, голяма мяка. То подсъзнателно, като порасне, търси и намира партньори,

Любов е тогава, когато ти си цял в своето предназначение. Правиш това, което обичаш да правиш, с другия се чувстваш по същия начин, свободни сте, хубавото ти е с човека до теб, имате си доверие, няма ревност. Любовта е, когато всеки може

ства обичана? Уж даваме всичко от себе си...

- Аз не обичам това делене на българки и други: работя с жени от различни националности и виждам, че навсякъде проблемите на хората са едни и същи. В случая за българката по-скоро важи

ния мъж?

- Не, потиснатостта идва от друго: от това, че жените изискват, а не искат. Че жената изиска от мъжа вече своето щастие, а не го моли за него. Това, че сега жената има пълна свобода, не означава, че трябва да бъде кучка. А че трябва да е мила, нежна с него.

А комплекс ли е това, че съвременният мъж възприема една такава жена по-скоро като кучка, а не като освободена, независима жена?

- Проблемът е, че жената се показва такава. Никой не те кара да се чувстваш като кучка във връзката си. Ти може да си много уверена, кралица, сигурна в работата си, но във връзката си трябва да си мека и нежна.

Това се учи или се „носи“?

- Това 10% се „носи“ и в 90% жените трябва да го научат.

Мъжете твърдят, че проблемът на дневната жена е, че не е женствена. Кои са белезите на женствеността?

- Бъръстът не е каква е тя, а как го кара да се чувства. Женствената жена кара мъжа да се чувства мъж, да иска се гръжи за нея, да вярва в себе си, да си поставя предизвикателства в живота. Това за мъжа е по-важно, отколкото да бъде гримирана, женствеността.

Какво трябва да знае съвременната жена, за да се чувства добре в кожата си?

- Да мечтае смело, да бъде себе си, да бъде мила с мъжете, да вярва в себе си, да отстои сърдечните си, да бъде жена, да се наслаждава на живота.

Изглежда лесно.

- И то е лесно.

Каки ми тогава 3-те отличителни белега на истинския мъж? Как да ги разпознаваме?

- Няма рецепта, няма и белези. За всяка жена това е различно. Важно е мъжът да те кара да се чувства щастлива, красива, да се смееш. Мъж, който да изкара от теб най-доброто, което имаш. Това е по-важно. Не е важно кой е истински, кой не. Всички сме истински.

А какво съветваш хората, които още не са срециали любовта си или бягат неистово от нея?

- Не трябва да имат страх от близостта. Да знаят, да вярват, че няма ограничения и във всяка възраст можеш да срешиш любовта. Тези хора трябва да си повтарят: „Аз заслужавам любовта, заслужавам чудеса“. Всичко е възможно, ако го позволиш и повярваш. Всичко се лекува. Освен смъртта, нищо не е фатално. Затова бъдете дързки, дейни и експериментирайте!

Деляна Бобева

Визитка:

Тя е от онези жени, които създават особена светлина с присъствието си и не остават незабележани. Носят специфичнаaura и усещане за жената, което все къмъпремиера по собствен начин. Твърде коментирана личност, интригуваща и мъже, и жени. Едни я определят като твърде разкрепостена съвременна образованая жената, други ѝ лепват нелицеприятни епитети, трети са нездраво любопитни за живота ѝ. Има обаче и друга, за щастие многобройна, категория хора, които я следват. И с успех подобряват и се радват на живота си, учейки се да бъдат щастливи, като опознават себе си, превръщайки травмите и дефицитите си в позитиви.

Наталия Кобилкина.

Рускината от Ростов на Дон, която от 8 години е превърната в своя нова родина България. Дете на потомствени лекари, с нелеко детство. Зодия Стрелец. Израснала е с френската класика. Силно повлияна от книгите на Оноре дьо Балзак и Андре Моро, както и от Пауло Коelho. Вегетарианка, отъженка за супроводящия. Не обича светския шум и суета и противно на представата за нея, харесва спонтанните, истински нежни и не страхи, които са показват чувствата си хора. Живее изключително просто и намира спокойствие и комфорт в планината.

Наталия Кобилкина е психолог в областта на сексологията и семеен терапевт. Тя изнася лекции по сексология, дава индивидуални консултации, провежда тренинги за личностно развитие в България, Великобритания и други страни по света.

Миналия месец от печат излезе и последната ѝ книга „Пътят на щастливата жена“.

С Наталия се срещаме в Стара Загора на един от поредните ѝ семинари със специален дрескод: „Пътят на щастливата жена“.

които го мъчат. Привличаш просто такива партньори. Тогава за теб истинската любов

да бъде себе си, без да се смаява, без да се преструва. Тогава си много свободен

Изводи от Наталия:

Бярвам, че всеки човек е роден да бъде щастлив. Няма единствена и правилна формула за щастие. Въпросът е да си позволиш да бъдеш себе си извън своите защитни маски.

Хората могат да променят живота си, стига да го искат и да повярват в това. Променяйки своята енергия, своето мислене, ти сменяш работата на ендокринната система, която влияе на хормоните, а те на цялата физиологична система и човека оздравява.

Съм я твърда, че Библията не е измислица.

Има три основни камъни на щастлието: любовта към родителите и към родината. Вторият е да обичаш себе си. Третият - да бъдеш честни и искрени, без манипуляция.

е, когато страдаш. Ако страдаш, знаи много ми е известно, че тоест това е моделът, който си виждал от твоите родители. И, припознавайки го, то ние започваме да страдаме отново.

Какво е любовта тогава?

- Тя е щастие и светлина.

във връзката си. Свободата е, когато можеш да правиш това, което искаш, да бъдеш си на 100%, без да се опитваш да бъдеш нещо друго, което не си ти. Истинската любов дава тази свобода.

Зашо тогава българката някак не умее да се чув-

следното: че допреди няколко години нямахме знанието, информацията за това как да обичаме, не се говореше по тези въпроси, темата беше табу.

Целта беше друга - да се оцелее. Хората живееха по-трудно. Обществото беше различно, жените нямаха такава възможност за образование, нямаха толкова много контрацептиви, които пък дават съответната свобода. Това потискаше в голяма степен. Сега е различно. Сега жените не искат просто мъж, за да оцеляват до него, не го търсят заради това, а искат да са щастливи. С него. Това е кардинална разлика между нашите баби, майки и сегашните жени. Затова и старите модели не работят. Сега жената може да оцелява и да живее прекрасно и сама. И сега жената иска истински да е с мъж само, ако той я прави щастлива. И това променя всичко.

Това ли прави потиснат и комплексиран съвремен-

ВЛАДИМИР ФИЛАТОВ - ОЧИТЕ НА МИЛИОНИ

„Всички трябва да могат да виждат слънцето!“

В Одеса на бул. „Пролетарски“ се издига красива и светла сграда, останала завинаги в паметта на всеки, който се е лекувал там. Това е Институтът по очни болести, носещ името на акад. Владимир Филатов.

На 25 септември 1903 г. в Одеса към Новорусийския университет е открита нова катедра - по офтальмология - една от малкото самостоятелни катедри в света и една от първите в Русия.

15 години по-късно, през 1928 г., Парижката конференция на офтальмологите ще отчете, че в света с двете очи не виждат около 6 милиона души, а около 15 милиона са с тежки увреждания на очите. Няколко милиона от тях можело да прогледнат, ако им бъде приседана роговица. Но това можел да направи един единствен човек - забележителният руски хирург-офтальмолог Владимир Петрович Филатов.

Лекар по наследство. Когато Владимир е на 7 години, семейството се премества в Симбирск. Там бъдещият хирург завършва Класическата мъжка гимназия, изучавайки латински, гръцки, история, литература и естествени науки. Още в тези години той разсъждавал така: ако наистина искаш да станеш образован човек, уни се сам. Владимир така и постъпил. Въпреки чеченето му отнемало много време, той помагал в огромната семеяна градина. Започна да следва в Медицинския факултет на Московския университет. През ваканционите в Симбирската земска болница помагал на баща си - Пътър Филатов - високообразован човек, лекар и хирург, известен с предаността си към пациентите. Чичо на Владимир - Нил Филатов, е бележит учен, известен на лекарската общност по целия свят, преподавал в университета в Москва, основоположник на руската педиатрия. Четириима от шестимата братя Филатови също са посветили на медицината.

Изборът - офтальмология.

За своя лекарска специалност младият Филатов избира офтальмологията. Страданието на болните, загубили зрението си, изпълняше сърцето му с болка и жалост. Най-честата причина за слепотата било помътняването на роговата обивка, тоест повдигната на перде. В най-добрия случай се увреждало едното око. А ако било, постепенно състивашо се петно засене и двете очи? Световната офтальмология насочила усилията си към борбата със слепотата, лекувайки катаракта, а студентът Филатов се интересувал от това - как може да се възстанови зрението, като се присади роговица? След завършването на медицинския факултет в Москва през 1897 г. той е оставен като ординатор в очната клиника и с мъка наблюдавал как хората си тръгват без никаква надежда. И се питал - защо не присаждат роговица? А не присаждали, защото присадената роговица също помътнявало. Нямало успешен случай в световната практика.

Много скоро Филатов започнал работа в Московската очна болница, където имало много клиничен материал и в продължение на три години изучавал различни заболявания, усъвършенствал оперативната си техника.

В Одеса. През 1903 г. той е поканен от своя учител проф. Головин в Одеса, където става негов асистент. Работата над дисертацията и военната служба за дълго отъснали мислите му от присаждането на роговица. Дисертацията му „Клетъчините ядра

в офтальмологията“ представлява обширно и задълбочено изследване, чрез което Филатов постепенно си изяснявал причината за помътняването на присадената донорска роговица в човешкия организъм било невъзможно да съществуват чужди тъкани и клетки, тъй като се разлагали, |

пите хора, начало на нова ера в офтальмологията. Преди войната Филатов и учениците му оперирати повече от 1000 очи - повече, отколкото във всички други държави за 120 години.

Научният му принос. Трудовете на Филатов са посветени на офтальмологията, на пластична

дята до оздравяване.

Научни трудове. Акад. Филатов има над 430 публикации, сред които са: „Оптическо присаждане на роговица и тъканна терапия“, „Тъканната терапия“, „Моят път в науката“, „Операция на роговата обивка и склерата“, „Избрани трудове“ в 4 тома. Успоредно с широката си педагогическа дейност, Филатов основава офтальмологично училище, което завършили много талантливи негови ученици. Големият хирург-офтальмолог бил основател и редактор на „Офтальмологичен журнал“ и председател на научното дружество на офтальмологите в Украйна.

Малко известно. В свободното си време академикът рисувал пейзажи, използвайки изхвърлените карточни купии. На картините си се подписвал Ваталиф /Филатов/, четено обратно/. Но към своето „художество“ се отнасял търпечно скромно, въпреки че казвал: „Ако някога там, горе, трябва да попълня графа „професия“, ще напиша „художник“. Академикът съчинявал стихове, пишел и разкази.

Разказват, че при едно от посещенията на Сталин при Филатов, който успешно лекувал очите на вожда, офтальмологът поискал като награда да му бъде дадено неголямо парче земя, на която да построи свой институт по очни болести. И го получил. Чрез Сталин д-р Филатов успял да спаси от репресии за науката много ярки личности. Съвременниците на Филатов разказвали и за благотворителна обстановка зад стени на неговия институт, където няма място за разнодушие. Академикът смятал, че пессимизът до леглот на болния е безполезен и казвал: „Докато болният все още не е ослепял напълно, ние сме длъжни да върнем всичките си усилия, за да съхраним или да върнем поне частичка от неговото зрение“. Съмърта го застига на следваща

Институтът по очни болести „Акад. Владимир Филатов“ в Одеса

мият той правел всичко в името на това. Дори живел близо до института, за да може в случаите, че потъвба на човек с пошто зрење, да бъда наблизо.

На дъщерята на своя близка, която започнала работа в неговия институт, той казал: „Работете, но винаги носете съ себе си бележник и писалка - записвате всичко, което говоря, тъй като то по-често е причината за коктета и гинекологични заболявания, при извънредни случаи на кожата и др. При консервация на тъканите при по-специални условия /ниска температура за животински тъкани и липса на светлина за растителните/ се натрупвали особености вещества, които възбуджали жизнените процеси в трансплантата. При възвеждането им в болната организъмът би активирал физиологична реакция и во-

та година на работното му място. Приживе Владимир Филатов е удостоен с редица звания и ордени. През 1962 г. излиза пощенска марка с лика на Филатов. На негово име е учредена и премия, която се присъжда за най-голям принос в областта на очната хирургия и пластичната хирургия. Името му носят улици и булеварди в различни градове на Русия.

В негова чест открития през 1982 г. астероид под № 5316 е наречен Filatov.

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал":
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_gramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55